

Text a foto **Karel Malík**

Sbírka knih Karla Klostermanna

Seznam česky vydaných knih Karla Klostermanna

Ze světa lesních samot
V ráji šumavském
Za štěstím
V srdci šumavských hvozdů
Skláři
Hostinný dům
Domek v Polední ulici
Kam spějí děti
(stejně: **O srdce člověka**)
Bílý samum
Světák z Podlesí
Ve světlech a stínech Babelu
Ze šumavského Podlesí
Pošumavské rhapsodie
Urvané listy
Mlhy na Blatech
Z dobrého srdce
Odysea soudního sluhy
Snímky lidí a věcí
Robinson na Otavě

Paní Meluzína
Suplent 1-4 (4 knihy)
Žichovičtí půlpáni
Vypovězen
Črty ze Šumavy
(stejně: **Ze Šumavy**)
Mrtví se nevracejí
Ecce homo!
Dopisy Bettyně
Pozdní láska 1, 2 (2 knihy)
Zmizelá osada
Dokonalý kavalír
(stejně: **Korálky**)
Kulturní naléhavost
Na útěku
Pan Z. Bukvice na Čakanově
1–4 (4 knihy)
Na horké půdě
Vánice a jiné povídky
Šumavské povídky

Vánoce na Šumavě
Erotomanie (více autorů)
Prázdniny na Šumavě a jiné kresby
Červánky mého mládí 1, 2 (2 knihy)
Z mého revíru
Dalčické panstvo
Mládeži (stejně: Šumava, má láska)
Vzpomínky na Šumavu 1-4 (4 knihy)
Drobné prózy
Čaroděj ve Vlčím dole
Lístky ze šumavské epopeje
Spravedlnost lidská
Svalený balvan
Šumavská dramata
Dvě gardy
Na cestě k domovu
Velebnost, melancholie, hrůza

Karel Klostermann (1848–1923) je český spisovatel německé národnosti, který pocházel ze starého šumavského rodu. Precizně popsal půvab Šumavy a Pošumaví, přírody, živobyті, tradice a starosti místních lidí. Spisovatel dokázal překlenout národnostní rozpory Čechů a Němců. Patří mezi české spisovatele, kteří mají vydáno mnoho knih, a přesto se žáci na středních školách o K. Klostermannovi učí v literatuře jen okrajově.

Sbírka knih Karla Klostermanna

Rozhodl jsem se zkompletovat sbírku všech dosud česky vydaných knih od K. Klostermanna, tzn. sehnat od každého titulu alespoň jednu knihu z libovolného vydání. Jeho dílo je obsáhlé, proto sbírka obsahuje 64 knih (včetně jednotlivých dílů). Knihy jsem sbíral přibližně osm let a během roku 2020 se mi povedlo sbírku dokončit. Dnes je to v ČR nejspíš jediná soukromá a kompletní sbírka českých knih K. Klostermanna. Úskalí kompletace sbírky bylo v sehnání velmi cenných knih jakými je Dalčické panstvo, Z mého revíru, Vánoce na Šumavě, Kulturní naléhavost, Dvě gardy. Měl jsem štěstí a i tyto

vzácné knihy jsem nakonec sehnal. Knihu Dalčické panstvo a Kulturní naléhavost jsem po několika letech našel na internetových inzercích. Dvě gardy jsem koupil ve Štětkně, knihu Z mého revíru v Antiku ve Vimperku. Vánoce na Šumavě byla poslední chybějící kniha, tu jsem sehnal až přes internetový inzerát, nabídl mi ji jeden prodejce z Poděbrad.

Nejprve jsem sestavil úplný seznam česky vydaných knih K. Klostermanna a podle něho knihy sháněl. Do seznamů autorových knih bývá chybně zařazována kniha Jiříčkův zimní výlet, tu ve finále napsal František Serafínský Procházka (oba spisovatelé používali pseudonym

Faustin). Počet Klostermannových knih rostl postupným vydáváním nových knih vydavateli, kterými jsou např. Max Regal nebo Ondřej Fibich. V posledních letech vznikly knihy s novými názvy, kde jsou vybrané povídky, např. Vánoce na Šumavě, Šumavská dramata. Tím, že je Klostermann stále populární, nejspíš vzniknou z jeho povídek další knihy.

Místa, o kterých spisovatel psal

Klostermann bydlel a pobýval během svého života na mnoha místech Šumavy a Pošumaví, např. Kašperské Hory, Nalžovské Hory, Srní-Hrádky, Horská Kvilda, Prášíly, Žichovice, Bohumilice, Štěkeň

anna a postřehy z jeho tvorby

a do těchto míst, které dobře znal, umístil děj svých povídek a románů. Příběhy svých děl si autor většinou nevymýšlel, vycházel z vyprávění lidí a z vlastní zkušenosti. Ve svých dílech často pozměnil jména osob, nebo upravil jména konkrétních míst, aby vydané knihy nepřinesly generacím jmenovaných rodin negativa. Například v románu Skláři pojmenoval šumavskou osadu Jezerné nebo Kroužilov a rod sklářů Chablé (skutečný rod Abele). Proto příběhy lidí v jeho povídkách nelze brát historicky, ale popis přírody, lesů, slatí, práce lidí, zpracování polomů a kůrovce je nejspíš reálný. Zajímavým popisným dílem jsou Črty ze Šumavy, které jsou spíše cestopisem, kde autor popisuje putování Šumavou plus příběhy a zajímavosti, například o dřívějších škodách na hovězím dobytku způsobených medvědy v okolí Kvildy, nebo o nepovedeném lovu tetřeva lovcem z Berlína.

Klostermann je spisovatelem Šumavy, ale jeho díla nejsou z celé Šumavy, jsou z centrální Šumavy od Železné Rudy po Borová Lada, dále z Pošumaví (Podlesí) od Hartmanic přes Kašperské Hory po Prachatic. Spisovatel ve svých dílech, kde popisuje svá studentská léta a vzpomíná na svůj život, píše také o Písku, Klatovech, Plzni, Štětne. Zaujala ho také Vídeň, kde studoval medicínu, tam umístil svůj román Za štěstím a román Dalčické panstvo. Několik povídek napsal o Francii (Ve světlech a stínech Bábelu nebo Čaroděj ve Vlčím dole). Román Mlhy na Blatech je z okolí Zbudova (Blata), tento román byl dokonce zfilmován. Zfilmován byl i jeho slavný román Ze světa lesních samot v roce 1933, ten by si podle mého názoru zasloužil v budoucnu nové, kvalitní zfilmování.

Postřehy z tvorby

Některá autorova díla jsou pro čtenáře čtivá a mají spád, například: Ze světa lesních samot, V ráji šumavském, Kam spějí děti, Světák z Podlesí, Skláři. Naopak některá díla jsou pro čtenáře nezábavná a dlouhá, např. Žichovičtí půlpáni, Pan Zbyněk Bukvice na Čakanově, Ve světlech a stínech Bábelu, Suplent. V některých dílech čtenář nalezne nejen dlouhé popisy přírody, ale také rozsáhlou charakteristiku jednotlivých postav děje.

Klostermanna a jeho dílo lze zařadit na přelom českého realismu a naturalismu. Závěry jeho příběhů často končí smutně, jeho hrdinové jsou vystavováni nebezpečí, jejich životní příběh je někdy sraží na kolena (ztráta zdraví nebo majetku, odchází do ciziny, úmrtí). Některé jeho příběhy jsou drsné, naturalistické, např. Ohnivý snop nad Hirschensteinem, Návrat Šumařův, Schovanec. V příbězích se občas objevují veteráni, kteří radí mladším hrdinům, a slova těchto starších nakonec dojde. Dále autor v některých svých dílech projevil obavy o mizející lesy Šumavy (ničivá vichřice z 1870 a následné kůrovcové těžby). Autor také napsal, že jeho nejoblíbenějším místem na Šumavě je Povydrí.

Když se s místními ze Šumavy o klostermannově díle bavím, tak jsou někdy překvapeni, že spisovatel napsal příběhy přímo z jejich blízkého okolí, např. Hrádky u Sní (Kam spějí děti), Puchingerův Dvůr u Svojshe (V ráji šumavském), Štítok (Strýček z nebe), Návrat Šumařův, Vacov (Ecce homo), Ostružno (Světák z Podlesí).

Knihy K. Klostermanna doporučuji k přečtení, hlavně ty nejznámější. Člověk se více doví o staré Šumavě a nelehkém životě místních lidí.

Nejcennější knihy sbírky.

Sbírka českých knih Karla Klostermanna

Štítok a jeho okolí je místem děje povídky Strýček z nebe a Návrat Šumařův.

Puchingerův dvůr je pravděpodobně místem děje románu V ráji šumavském.

Karel Malík

Správa Národního parku Šumava

karel.malik@npsumava.cz